

אמנים למען
ספריית גן לוינסקי
עמ' 9

כועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדגן

زوهديرخ ZO HADEREKH

גיליון 3/14 באפריל 2024

מכתבים למערכת

מנכ"ל חדש לעמותה קו לעובד

בתחילת השנה נכנסתי בהתרגשות רבה ובציפייה לתפקיד מנכ"ל קו לעובד. הארגון מסמל עבורי את חוד החנית של העשייה החברתית בישראל, בהגנה על זכויותיהם של עובדות ועובדים מוחלשים מהפריפריה החברתית-כלכלית ובהשמעת קולם של רוב אינו נשמע.

המסע שלי מתחיל בעיר אופקים בה נולדתי וגדלתי. שם התגבשה תפיסת עולמי המבקשת לצמצם פערים בחברה באמצעות קידום זכויות חברתיות. לאורך השנים לקחתי חלק במאבקים חברתיים לייצוג הפריפריה החברתית בישראל כדי לדרוש צדק חלוקתי ושוויון. את העשור האחרון הקדשתי לעריכת דין קהילתי, במסגרת הקליניקות המשפטיות באוניברסיטה העברית, ולהפעלת מוקדי מיצוי זכויות לאוכלוסיות החיות בעוני בעיר ירושלים.

לאורך שנות הפעילות בשדה החברתי שאבתי השראה מעבודת קו לעובד: ארגון הפועל כשהוא נטוע היטב בשטח ומסייע לאלפי עובדות ועובדים באמצעות צוות מקצועי ומסור; ובו בזמן פועל לקידום מדיניות ולשינוי חברתי באמצעות עבודה ציבורית ומשפטית ענפה. מטרתה - לעצב את שוק התעסוקה תוך השמעת קולם של העובדות והעובדים הפגיעים בחברה ולהיות קשוב לצרכיהם, לטובת משק פורה ושוויוני יותר.

תפיסה זו מאפשרת לארגון לצמוח בעודו קשוב לצרכים שעולים מהרחובות הצדדיים ומהסמטאות החשוכות בחברה, ולהביא את הקולות למסדרונות הכנסת ובתי המשפט.

זו תקופה מאתגרת, המאופיינת בחוסר וודאות ובהיעדר ביטחון כלכלי ותעסוקתי, בה הקהילות השונות זקוקות לנו יותר מכל. מצב החירום מחייב אותנו לעמוד איתן בהגנה על עובדים ובשמירה על זכויותיהם. אנו עדים לצורך הזה באלפי השיחות המגיעות לקו החם ובמאות הפניות הפרטניות של עובדים שנקלעו למצוקה ולחוסר ודאות אנו מגיבים לצורך בעבודה ציבורית אינטנסיבית לקידום מדיניות מול זרועות המדינה ובדרישה להגנה על עובדים שנפגעו כתוצאה מהמלחמה. אי-תשלום שכר, ניתוק יחסי עבודה, הוצאה לחופשה כפויה ללא תשלום ובהיעדר אפשרות לקבלת דמי אבטלה, פיטורין שלא כדין - אלה רק חלק מהמקרים הרבים בהם אנו נתקלים עקב מצב החירום. צוות הארגון פועל ימים כלילות במתן מענה פרטני לאנשים, בניסוח תזכירי חוק, בהשתתפות בדיונים בכנסת ובכתיבת דו"חות ומחקרים, כל זה מתוך אמונה שלמה בחשיבות המאבק ובייחוד עמוק למטרותיו.

עם כניסתי לתפקיד, זו הזדמנות עבורי לומר תודה למנכ"לית היוצאת, עדי מעוז, שהיא עבורי דוגמא ומופת. עדי הובילה את הארגון בשנים האחרונות בעשייה ענפה נוכח האתגרים הרבים ובמציאות מורכבת; פעלה ללא לאות לקידום ולרווחת העובדות והעובדים; והעבירה לידי ארגון חזק ומשמעותי בחברה האזרחית. אני מודה לוועד המנהל של קו לעובד שנתן בי אמון להובלת הארגון בשנים הקרובות ומודה לעובדות ולמתנדבות על קבלת הפנים החמה.

עו"ד אוהד אמר, מנכ"ל קו לעובד

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

מעשייה אמריקאית

"קנדה החליטה לעצור את משלוחי הנשק; בריטניה מאיימת ללכת בעקבותיה. רעיון האמברגו זוכה לתמיכה פוליטית בממסד בארה"ב. כבר לא מדובר בסטודנטים היוצאים להפגין עבור 15 שניות בטיקטוק. נתניהו ירש את מקומו של פוטין בראש מדד השנאה במערב. הניסיון של בידן וממשלו להפריד בין ישראל לנתניהו, ישראל טובה ונתניהו רע, משכנע רק את פעילי המחאה בישראל. את המחיר העולם גובה מישראל כולה".

נחום ברנע, "ידיעות אחרונות", 22.3

הסתדרות הקבלנים הלאומית

"באירוע לציון כניסת העובדים מהודו לענף הבנייה וקליטתם בישראל, שנערך במתחם ההסתדרות הלאומית במודיעין, נמסר כי עד חודש יוני יגיעו לישראל עשרת אלפים עובדי בנייה מהודו. באירוע השתתפו שר הפנים, שר השיכון, שר העבודה, יו"ר ועדת הפנים ויו"ר ההסתדרות הלאומית. אלדד ניצן, יו"ר התאחדות תאגידי כ"א זר בענף הבנייה: "כיום מועסקים בענף הבנייה 25 אלף עובדים זרים בלבד והמטרה היא להביא 40 אלף עובדים. העובדים מהודו יצילו את ענף הבנייה מקריסה כלכלית בגלל היעדרות עובדים פלסטינים".

יהודה שרוני, "מעריב", 17.3

בליכוד, פסל במומו לא פסול

"ח"כ משה פסל (הליכוד) ביקש לקיים דיון מהיר בכנסת בנושא שמקדם את האינטרס העסקי של דודו, אלכס פסל, מבעלי השליטה בבתי הזיקוק. פסל ביקש לקדם דיון בנושא מכירת הקונדנסט [גז טבעי מעובה] ממאגר לווייתן, שעד כה בזן זכתה בו מן ההפקר, ללא תמורה, והרוויחה ממנו 18 מיליון דולר ברבעון".

עדיאל איתן מוסטקי, "כלכליסט", 18.3

יד ימין רוחצת יד ימין

"בעל המניות המוסדי העיקרי בשלד הבורסאי שהתמזג עם הרשת החברתית הכושלת טרות' שושיאל של דונלד טראמפ, הוא המולטי-מיליארדר ג'פרי יאס. איש הימין הקיצוני הוא כנראה התורם הנוכחי הגדול ביותר למפלגה הרפובליקאית, אחד משני המממנים העיקריים של פורום קהלת בישראל לאורך השנים ובעל מניות ברשת החברתית הסינית טיקטוק. המיזוג עתיד לנפח את הונו הפיננסי של דונלד טראמפ, בעל המניות העיקרי בטרות' שושיאל, בכ-3.5 מיליארד דולר, ולהציל אותו מהתמוטטות כלכלית בשל חוסר היכולת לשלם קנסות של מאות מיליוני דולרים בהם חויב בעקבות הרשעות בהונאות ענק. זאת אחרי שנאלץ להפקיד ערבות של כמאה מיליון דולר במשפט בו הוא מואשם בתקיפה מינית".

שוקי טאוסגי, "העין השביעית", 24.3

המאבק בממשלה עלה מדרגה; יש לאן לשאוף

ארגוני המחאה, תוך חסימת שדרות בגין והכניסה לעיר, ואלימות משטרתית נגד משפחות החטופים.

עם העלייה המבורכת בהתנגדות לממשלה מצד משפחות החטופים, תופס תאוצה גם המאבק של מחנה המרכז-שמאל הציוני לשוויון בנטל ובדרישה לגיוס חרדים. אלא שמאבק בנושא זה לא יקדם כלל עסקת החלפה של שבויים וחטופים, ולא יתרום לביטחון המבוקש. מעבר לכך, ליבוי המחלוקת סביב גיוס החרדים הוא אינטרס מובהק של נתניהו ושותפיו המשיחיים. וכך במקום שהציבור הרחב ייאבק בממשלה המופקרת שתוללה את האסון הגדול ביותר שהיה באזור מאז הנכבה, מנופף חלקו של הציבור הישראלי החילוני בדרישה כי גם חרדים ייקחו חלק בפשעי המלחמה.

השיסוי והתעמולה נגד החרדים הם מרכיב באסטרטגיית "מסך הברזל" הישראלית במלחמה בעזה. כלומר, כדי שהציבור הישראלי לא יעסוק באסון המתגלגל בעזה ובממשלת הדמים שעושה הכל כדי שלא תהיה עסקה, מתמקדת תקשורת המיינסטרים בשיח נגד חרדים ובדרישה לגיוסם. אפילו שר האוצר הכושל סמוטריץ', שבעבר התנגד לגיוס חרדים ותלמידי ישיבות, תקף החודש את הציבור החרדי ודרש מבניו להתגייס. ברור שהאינטרס היחיד שלו במפנה זה הוא להסיט את האש ממנו אל הציבור החרדי.

דרישה משותפת לאפשר חזרה לצפון הרצועה

גם בקרב הציבור הערבי אנו רואים בחודש האחרון התעוררות מחאה. מסע הרדיפה וההפחדה של השלטון נגד האזרחים הערבים בתחילת המלחמה הצליח במוכנים אחדים. במשך כמה חודשים, לא יצא הציבור הערבי בהמוניו נגד המלחמה. המחאות נראו בעיקר בערים יהודיות בהן המשטרה אלימה פחות כלפי המוחים. אולם בחודש האחרון ארגנו ועדת המעקב לענייני הציבור הערבי ושותפות השלום הפגנות בישובים ערביים רבים. השיא היה בהפגנת יום האדמה בשבת (30.3) בדיר חנא, בה השתתפו אלפים שנשאו דגלי פלסטין וכרזות נגד המלחמה. בהפגנות אלה נרשמה גם עליה מבורכת בכמות המשתתפים היהודים - מתנגדי מלחמה הדוגלים בשותפות יהודית-ערבית (ר' ידיעה בעמ' 4).

לפי פרסומים בכלי התקשורת הישראליים והזרים, המחלוקת העיקרית עם החמאס במו"מ לעסקת החטופים היא סביב חזרת התושבים העזתיים לצפון הרצועה שתחת שליטה ישראלית. נתניהו, המתנגד לחזרת התושבים הפלסטינים, החזיר בשלב מסוים את הנציגים הישראליים למשא ומתן בקטאר. לפי התקשורת, ראש המוסד טען בפני חברי הקבינט המדיני-בטחוני, כי נדרשת התגמשות ישראלית בנושא חזרת התושבים לצפון הרצועה כדי להגיע לעסקה. כל חברי הקבינט הסכימו איתו מלבד נתניהו, סמוטריץ' ובן גביר.

מתברר לחלק גדל והולך בציבור כי עסקת חטופים מחייבת הפסקה מיידית של המלחמה, יציאת הצבא מעזה וחזרה של תושבי עזה לצפון הרצועה, וכי נתניהו הוא מכשול לכך. כדי לקדם עסקה, על משפחות החטופים, שהחלו להתנגד במוצהר לממשלה נתניהו, למקד את קריאתן בהתרת חזרתם של תושבי עזה לצפון הרצועה. מאבק זה יכול וצריך לכלול בתוכו את הציבור הערבי ואת מתנגדי המלחמה.

הפסקת המלחמה היא אינטרס ברור של כולם - ישראלים ופלסטינים כאחד. רק כך נוכל להתחיל להשתקם מההרס ולפתוח בתהליך מדיני שבסופו תקום מדינה פלסטינית עצמאית. רק כך נשיג ביטחון ושלום.

דויד מרגלית

השבוע תצוין חצי שנה למלחמה הנוראית בעזה. חצי שנה מאז הטבח הנפשע של החמאס ביישובי הדרום ב-7 באוקטובר. חצי שנה של מלחמה קטנית והרסנית שהובילה למותם של יותר מ-32 אלף איש, ל-1.7 מיליון עקורים עזתיים ולמשבר הומניטרי ולרעב בממדים שלא נראו בעבר. חצי שנה שבה 134 חטופים נמצאים בשבי החמאס בעזה בתנאים מחפירים ומסוכנים, כשהחשש לחייהם גובר מיום ליום. חצי שנה שמאות אלפי המפונים מדרום הארץ ומצפונה עדיין פליטים בארצם מבלי שהמדינה מספקת להם סיוע ראוי. חצי שנה שבה המצב בגדה המערבית הכבושה הדרדר באופן חסר תקדים: מאות הרוגים פלסטינים בידי כוחות הכיבוש, קהילות רועים סובלות טרנספר מואץ, ומתנחלים אלימים (שעכשיו גם לובשים מדים) בונים עוד ועוד התנחלויות (מאחזים בלתי-חוקיים).

המלחמה הארוכה הזאת המיטה על הישראלים ועל הפלסטינים משבר שיידרשו שנים רבות להיחלץ ממנו. משבר זה הוא תוצאה ישירה של קונספציית "ניהול הסכסוך" של נתניהו ושל ההתעקשות שלו ושל הימין לעשות כל שניתן כדי למנוע הקמה של מדינה פלסטינית בצד ישראל.

החברה הישראלית נקלעה למלחמה זו לאחר חודשים של מחאה המונית עיקשת נגד ממשלת נתניהו-סמוטריץ' בן גביר ונגד ניסיון ההפיכה המשפטית שיוזמה. הציבור הישראלי הראה כי ביכולתו להיאבק בממשלה דכאנית המעוניינת לבסס את שלטונה האבסולוטי. לאחר 7 באוקטובר נדמה היה לרגע כי המחאה נגד הממשלה נעלמה מהרחובות. את מקומה של המחאה תפסו עצרות של משפחות החטופים. המסרים החריפים נגד הממשלה שקראו אלפים כל שבוע בקפלן הוחלפו במסרים פייסניים: בקריאה "לאחדות בעם מול האויב הנורא" ובקריאה "ממלכתית" לשחרור החטופים.

אך בעת שמשפחות החטופים ניסו לארגן מאבק אזרחי לשחרור יקיריהם, עשו נתניהו וממשלת הדמים שלו כל שביכולתם כדי למנוע עסקת חילופי שבויים נוספת. הם התעקשו לא ליזום שום עסקה, ובה בעת פעלו לכיבוש הרצועה במטרה להקים מחדש את התנחלויות גוש קטיף (בטענה מופרכת בדבר חשיבותן לביטחון המדינה). התוצאה: השמדת ערים שלמות, הרג אלפים, רעב כבד הרס תשתיות. כל ניסיון של מחאת משפחות החטופים לצאת נגד הממשלה והעומד בראשה נענו באיומים מצד דובריה. אלה נופפו בטיעון שביקורת נגד הממשלה בזמן המלחמה פוגעת "במאמץ המלחמתי" ובשחרור החטופים. מסיבה זו נמנעו משפחות החטופים מלקדם מאבק ברור נגד הממשלה למרות שזו מונעת עסקת שבויים ולמרות שברור לכל כי לנתניהו אין אינטרס לסיים את המלחמה ולהשיג עסקה.

תם עידן הממלכתיות

השבוע, בצל המשבר הנוכחי בהדברות עם החמאס לגבי העסקה, החליטו משפחות החטופים לקדם קו ביקורתי יותר נגד הממשלה. עינב צנגאוקר, אמו של החטוף מתן, הדגישה בדבריה בהפגנה בקפלן במוצ"ש (30.3): "נתניהו, אתה המכשול לעסקה. אתה עומד בינינו לבין השבת יקירינו הביתה. אם לא נפעל להזזתך מהשלטון לא נזכה להשיב את יקירינו. לכן היום אנו נאליצים להתחיל שלב חדש ונפעל להחלפתך המיידית". בסיום ההפגנה המונים חסמו את נתיבי איילון ואת דרך נמיר במחאה הגדולה ביותר שנראתה בת"א מאז 7 באוקטובר. במהלך השבוע האחרון התרחשו מדי יום בירושלים הפגנות נגד נתניהו של משפחות החטופים ושל

נתניהו רוצה לטרפד הסכם עם חד"ש בחיפה

הציבור הערבי בחיפה במערכת העירונית בכל הדרגים ולפי ההסכמים עם ראש העיר מר יונה יהב. נוכח ההתפתחויות, תשקול הסיעה את צעדיה ותודיע עליהם בימים הקרובים."

שני הרוגים בתאונות עבודה בחמישה ימים

עובד סיני (30) נהרג בשני (1.4) לאחר שנפל מהקומה השמינית באתר הפרויקט "נווה אביב" ברחוב שלמה לוי בשכונת נרקיסים בראשון לציון. היוזם הוא חברת מרדכי אביב והביצוע של חברת שנדונג היי ספיד גרופ קו לימיטד. חובשי איחוד הצלה שהגיעו למקום מסרו: "לדברי העובדים במקום, הפועל נפל מפיגום בקומה 8 תוך כדי עבודתו באתר הבנייה. למרבה הצער, למרות מאמצי החיפא נקבע מותו כתוצאה מהפציעות הקשות". העובד הוא ההרוג ה-12 בתאונות עבודה מתחילת השנה, לרבות שבעה בענף הבנייה. הוא היה העובד הסיני השני שמת בניסיונות דומות תוך שבועיים.

מהקבוצה למאבק בתאונות בניין ותעשייה נמסר, כי חברת שנדונג מנהלת את הבניה בשלושה אתרים בשכונת נרקיסים, לגביהם הוטלו בשנה האחרונה חמישה צווי בטיחות בגין ריבוי ליקויים. בסך הכל הוטלו בשנים האחרונות 11 צווי בטיחות באתרים בביצועה

ביום חמישי (28.3) נהרג עובד כבן 70 לאחר שנפל מגובה של כשלושה מטר, ככל הנראה ממשטח עבודה שהותקן בחלקו הפנימי של בניין מגורים בו מבוצעות עבודות שיפוץ ברחוב רנואר בקריית אתא. נפתלי רוטנברג חובש ומנהל מרחב כרמל באיחוד הצלה והחובש איתמר חמו שטיפלו בעובד מסרו: "לדברי העובדים במקום הוא נפל מפיגום תוך כדי עבודתו באתר הבניה. למרבה הצער נקבע מותו בזירה כתוצאה מאופי הפציעות הקשות מהן סבל".

אלפים השתתפו בהפגנת יום האדמה בדיר חנא

אלפים השתתפו בשבת (30.3) באירועים לציון יום האדמה שנערכו בדיר חנא בגליל ביוזמת ועדת המעקב. אלפי ערבים ומאות יהודים צעדו מכיכר יום האדמה אל רחבת השוק המזרחי, שם נערכה עצרת המונית בהשתתפות מנהיגי הציבור הערבי. במהלך הצעדה נשאו המשתתפים דגלי פלסטין, דגלים אדומים וכרזות נגד המלחמה, וקראו סיסמאות נגד הממשלה ובסולידריות עם תושבי עזה.

יו"ר ועדת המעקב, ח"כ לשעבר מוחמד ברכה (חד"ש), אמר בהפגנה: "חובתנו הלאומית והאנושית היא לעצור את שפיכות הדמים. הדם הנשפך בעזה הוא דמנו, הבשר הנחרך הוא בשרנו". עוד קרא ברכה להתנגד לכיבוש בגדה המערבית, שם מתחוללים פשעים חמורים בחסות המלחמה בעזה. בסיום דבריו יצא נגד הרדיפה וההשתקה של מתנגדי המלחמה הערבים והיהודים, וברך את מאות הפעילים היהודים שהשתתפו בעצרת. "אתם מייצגים אלטרנטיבה אמיתית של חיים בשלום, לא יחסים של כובש ונכבש", אמר.

בעקבות מסע הסתה גזעני ולחץ מצד הימין הקיצוני, הודיע ראש העיר חיפה הנבחר יונה יהב בשני (1.4) כי הוא חוזר בו מההסכם הקואליציוני שחתם עם סיעת חד"ש בעיריית חיפה. לפי ההסכם, רג'א זעאטרה, יו"ר סיעת חד"ש, היה אמור להתמנות לסגן ראש העיר חיפה במחצית השנייה של הקדנציה. סיעת חד"ש הייתה אמורה לקבל לידיה את תיק החברה הערבית ואת תפקידי היו"ר בוועדת העירייה לענייני החברה הערבית וקידום שוויון, בוועדה למיגור האלימות ובוועדת הנחוחות בארנונה.

למחרת, ראש הממשלה נתניהו איים כי לא יאשר לסיעת הליכוד במועצת העיר חיפה להצטרף לקואליציה של ראש העיר הנבחר יונה יהב אם סיעת חד"ש תהיה חברה בה. לפי דיווח של העיתונאי עמית סגל, להחלטתו של יהב לבטל את ההסכם קדמה שיחה בינו לבין שר האוצר הימני הקיצוני בצלאל סמוטריץ'. במקביל הופצה בקבוצות של פעילי ימין קיצוני הזמנה להפגנה מול עיריית חיפה בקריאה להתנגד למינויו של זעאטרה. זאת בטענה המסולפת לפיה הוא "מסרב לגנות את אירועי 7 באוקטובר".

נבחר בשם הפלורליזם ונכנע ללחצי הימין

בריאיון ברדיו א-שמש התייחס מזכיר חד"ש אמג'ד שביטה לביטול ההסכם: "חד"ש היא הסיעה הגדולה ביותר המייצגת את הציבור הערבי במועצת העיר חיפה. תמכנו במועמדותו של יהב בסיבוב השני בבחירות לראשות העיר כדי למנוע מהימין הקיצוני להשתלט עליה. ציפינו ממי שנבחר בשם הפלורליזם לעמוד בפני הלחצים של הימין ולהוכיח כי הוא מעוניין לבנות שותפות אמיתית עם החברה הערבית". עוד אמר שביטה: "אנו עומדים על זכותו של הציבור הערבי לבחור את נציגיו. לא נאפשר לשלטון להכתיב לנו מי הם ערבים 'מתונים' ולגיטימיים ומי הם ערבים 'קיצוניים' ולא לגיטימיים. אני קורא ליתר הנציגים הערבים במועצת העיר חיפה לחבור אלינו ולנהל משא ומתן ככוח מאוחד, על מנת להגן על זכותה של החברה הערבית לבחור בנציגיה".

מסיעת חד"ש בחיפה נמסר: "כפי שהבטחנו לבוחרינו, נמשיך לפעול למען שוויון מהותי ולמען ייצוג הולם של

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

פעילי המשמר לשותפות יהודית-ערבית בת"א יפו אורזים ארגון מזון לתושבי יפו הנזקקים (צילום: המשמר לשותפות יהודית-ערבית בת"א יפו)

ממשלת הימין דרדרה לשפל ביחסי יהודים וערבים

לפי המחקר, "בין אוקטובר 2023 לבין ינואר 2024 יותר ערבים חושבים שהממשלה הנוכחית היא הגורם העיקרי שיביא להסלמה בין יהודים וערבים ופחות חושבים שהסכסוך הישראלי-הפלסטיני יוביל לכך". לגבי תחושת הרדיפה והפחד מהבעת דעה בקרב הציבור הערבי בישראל, ציינו חוקרי מרכז אקורד: "ישנו חשש בקרב האזרחים הערבים מהשלכות כתוצאה מהבעת דעתם האמיתית בסקרים, וחשש להביע עמדות ורגשות שליליים כלפי הציבור היהודי".

אשר לתגובת הציבור היהודי להפצצות הבלתי-פוסקות על עזה, שגרמו למותם של יותר מ-32,000 איש, נכתב: "יהודים מביעים רמות גבוהות מאוד של פחד, שנאה והימנעות מנוכחות בסביבת ערבים. 88% מהיהודים תופסים את התגובה של ישראל כלפי עזה כ-מתונה ו-93% תופסים אותה כלגיטימית".

המלחמה מונעת שיקום היחסים

לפי עושי המחקר: "מרבית היהודים והערבים מתנגדים לאלומות בין הקבוצות, אבל כל צד חושב שהצד השני תומך בה. ערבים ויהודים הכי פחות נמנעים מלהתבטא בנושאים הקשורים ליחסי יהודים וערבים עם חברי קבוצת הפנים". [בסוציולוגיה, קבוצת הפנים היא הקבוצה שאדם חש שייכות אליה].

ממשלת בן גביר-נתניהו דרדרה את יחסי היהודים והערבים לשפל שלא נראה כמותו מאז אוקטובר 2000 וזרעה פחד ופילוג בין יהודים לערבים. אף שנדמה כי המצב בשליטה, כל קבוצה הסתגרה בדלת אמותיה והמפגשים נותרו נקודתיים ברמת מקום עבודה, מקום לימודים, עיר משותפת ותו לא.

אולם ניתוח העומק מגלה, כי הקרע הוא פנימי ונפשי באופן המתבטא החוצה, כלפי החברה. יהיה קשה מאוד לשקם את יחסי היהודים והערבים כל עוד בן גביר ונתניהו בשלטון, כל עוד המלחמה משתוללת בעזה וכל עוד נגע הצנזורה, ההפחדה וההשתקה מתפשט בכל חלקי החברה. המשימות של הממשלה הנוכחית הן: להישאר בשלטון בכל מחיר, להשכיח את הקורבנות של שני הצדדים ואת החטופים, להקים התנחלויות ברצועת עזה ולחלק נשק לכל דורש (כל עוד הוא אינו ערבי). נאמנה למדיניותה, הממשלה עלולה לממש את שאיפתה להגדיל את הקרע הקיים בין יהודים לערבים ולהוביל להידרדרות אלימה שלא ידענו כמותה. לכן הפלת הממשלה הימנית הקיצונית תתרום להצלת חיי יהודים וערבים.

זוהר אלון

אחרי 7 באוקטובר ותחילת המלחמה בעזה, הזהיר איתמר בן גביר (עוצמה יהודית), שר הביטחון הלאומי ופירומן חובב מצלמות ידוע, בראיונות ובהצהרות לתקשורת מפני "שומר חומות 2". הוא כיוון למהומות שפרצו בסבב הלחימה הקודם בעזה ב-2021, אז גורמים לאומנים בערים המעורבות שישו יהודים בערבים ולהיפך.

הקומיקאי שחר חסון, המחקק את השר איתמר בן גביר בתוכנית הסאטירה "ארץ נהדרת", אמר בתוכנית ששודרה לפני כחודש: "עלק ערים מעורבות, יאללה תתערבבו כבר". גם בתוכנית "ארץ נהדרת" וגם במציאות מאוכזב "פיתמר" כי לא התפתח עימות דמים בערים המעורבות.

השר הגזען איננו רואה באחר בן אדם. אולם במלחמה זו, מהנוראות שידעו העמים הישראלי והפלסטיני, אזרחי ישראל הערבים לא זכו מן ההפקר. כעשרים בדואים שמשפחותיהם מתגוררות בנגב המערבי שילמו בחייהם. בין החטופים גם אזרחים בדואים, ומשפחותיהם פעילות במטה פורום משפחות החטופים. לאזרחים הערבים-בדואים היו קשרי חברות וקשרי עבודה עם חברי הקיבוצים ותושבי הערים והמושבים בעוטף עזה שנטבחו ב-7 באוקטובר. ההלם והזעזוע הכה בכלם, יהודים וערבים.

מחקר עומק חדש של מרכז אקורד באוניברסיטה העברית בירושלים עסק בשאלה, איך השפיע 7 באוקטובר על יחסי יהודים וערבים. מהמחקר עולה, שבתקופת הזמן הנבדקת חלה הידרדרות ביחסים בין יהודים וערבים שהתבטאה ברגשות שליליים, בפחד ובהתרחקות. במחקר מדגישים כי החשש מהתלקחות בתוך הערים הוביל מנהיגים חברתיים יהודים וערבים להקים משמרי שותפות, אשר שיפרו את היחסים בין הקבוצות על אף הזעזוע שנגרם למרקם החיים.

הקצנה מדאיגה ברגשות שליליים

המחקר הפסיכו-פוליטי בדק בקרב יהודים וערבים רגשות כמו פחד, כעס, שנאה, השפלה, אמפתיה. באופן מכליל, יהודים חשו יותר רגשות שליליים כלפי ערבים ואילו ערבים חשו יותר אמפתיה ופחד. "הממצא המרכזי במדידה הנוכחית הוא שהקצנה המדאיגה ברגשות השליליים לא השתנתה – לא לטובה ולא לרעה, והמצב כרגע יציב". החוקרים מציעים דרכים כיצד לשפר את היחסים בין שתי הקבוצות: שימור מפגשים יומיומיים חיוביים - שיתוף פעולה בלימודים, המשך עבודה יחד על פרויקטים ומשימות במקומות העבודה, אירוח ואפילו ברכת בוקר טוב במקום העבודה או ברחוב.

דברים שנאמרו בהפגנה שנערכה בבאר שבע ב-23 במרס

להגן על האקדמיה למען העתיד

לחוזרים ולחוזרות מהמילואים? התשובה היא כמובן לא. אלא שלשר לא אכפת. במקום לסייע לנו הוא ניסה, שוב ללא הצלחה, לפגוע בהכשרתם ובעתידם של אותם סטודנטים כדי לרצות איזה בייס מדומיין, אליו הוא נושא את עיניו.

צריך לומר, כי אין זו הפעם הראשונה בה יואב קיש יוצר מסכי עשן מיותרים ומזיקים סביב המערכת האקדמית. לפני כשנה הוא עורר מהומה מיותרת, כאשר ביקש להשתלט על הנהלת הספרייה הלאומית בירושלים ולהפוך אותה חממת ג'ובים למקורבים. מאז כניסתו לתפקיד הוא מנסה ללא הרף לשנות את הרכב המועצה להשכלה גבוהה ולצרף אליה מקורבים נטולי כישורים מתאימים אשר יחבלו באופן פעולתו התקיין של הגוף הניהולי של האקדמיה בישראל.

שר החינוך איש מופקר

קשה לחשוב על התנהלות מקוממת יותר: שעה שהאקדמיה הישראלית כולה פועלת ללא לאות על מנת לשמר את מעמדה הבינלאומי ולהתמודד עם נידויים וחרמות מתרבים, בא שר החינוך של מדינת ישראל, האיש המופקד על טיפוחה ושימורה של המערכת, ומבקש במכוון להזיק לה פעם אחר פעם. במקום לסייע לראשי האוניברסיטאות להיאבק, למשל, בקיצוץ תקציבי צפוי של רבע מיליארד שקלים, גורר אותם שר החינוך למאבקים שוליים ומיותרים הגוזלים את תשומת ליבם וזמנם ומונעים מהם לעשות את עבודתם.

אני רוצה לומר בצורה ברורה ובקול רם: אנחנו לא נוותר ולא ניתן לפגוע בנו. אנחנו נשמור, גם בימים לא פשוטים אלו, על האקדמיה הישראלית כמרחב של מצוינות מחקרית. יותר מזה, למגינת לבה של הממשלה נמשיך לחתור, על אף כל הקשיים והאתגרים, לשוויון זכויות מלא לכל הבאים בשערינו ולא נאפשר לפגוע בזכויות של אף אחת מהקבוצות השונות המרכיבות את הפסיפס המרהיב של הקהילה שלנו.

שלא כמו הממשלה מדירת הנשים, אנחנו באקדמיה נמשיך לחתור לייצוג שוויוני ומלא לנשים. אנחנו גם נחזור ונדגיש, גם אם זה קשה כיום ולא מובן מאליו וגם אם אנחנו עצמנו לא מצליחים תמיד לעמוד בכך, באקדמיה יש זכויות לכולם: ימנים ושמאלנים, להט"בים, יהודים וערבים - כולם זכאים לביטחון ולחופש ביטוי, ואנחנו נעשה ככל יכולתנו כדי להגן על הזכויות הללו.

המאבק על החינוך הוא מאבק על עתידה של מדינת ישראל ועל יכולתה להשתקם מהאסון הנורא שפקד אותה. כמו בתחומים אחרים, גם בתחום החינוך כשלה הממשלה המסוכנת הזו עוד טרם שבעה באוקטובר, והכישלון הפך בולט ומסוכן מאוד לאחריו. זו ממשלה המוכנה, למען שמץ של פרסום ממשי או מדומה, לשרוף את כל מה שנבנה כאן בעבר בעמל וביזע ובכך להשאיר את כולנו ללא עתיד.

למען עתידם של כל תושבי חבל הארץ היפה והכואב הזה, אנחנו חייבים להחליף את הממשלה עכשיו! אנחנו חייבים לבחור ממשלה שתראה לנגד עיניה את טובת הכלל, ממשלה עם חזון שתעדיף יושר על פני מרמה וחמלה על פני נקמה. ממשלה שהעם הטוב הזה ראוי לה.

חיים וייס

מתוך דבריו בבאר שבע של פרופ' וייס, המלמד במחלקה לספרות עברית באוניברסיטת בן-גוריון

בשעה בה מעל ל-130 מאחינו ומאחיותינו חטופים בידי מחבלי החמאס וממשלת ישראל כושלת בתפקידה להשיבם למשפחותיהם; בשעה בה חייהם של אלפי חיילות וחיילים תלויים להם מנגד וממשלת ישראל אינה עושה די לסיום המלחמה, אשר ממיטה מוות וסבל נורא על ישראלים ופלסטינים כאחד; בשעה בה עשרות אלפי אזרחים ואזרחיות מהדרום ומהצפון הם פליטים בארצם; בשעה זו ממש, הקשה והנוראה בשעותיה של מדינת ישראל, היינו מצפים משר החינוך יואב להקדיש את כל כולו לאתגרים העצומים הניצבים כעת בפניה של מערכת החינוך ולפעול ללא לאות לסייע לה. תחת זאת, מראשית המלחמה, ולמעשה מאז כינונה של הממשלה הכושלת והמסוכנת הזו, בוחר שר החינוך לזנוח את תפקידו כמי שממונה על שגשוגה ורווחתה. תחת זאת הוא מקדיש את מרצו וזמנו למאבק ילדתי וחסר פשר במערכת החינוך בכלל, ובאקדמיה בפרט.

בשבועות האחרונים ניסה קיש בלא הצלחה לבטל את בפעם הראשונה את אחד מסמליה הממלכתיים האהובים והמוכרים של מדינת ישראל, את פרס ישראל המבטא את מיטב ההישגים של מדינתנו בתחומי הרוח, האמנות, התעשייה והרפואה. ניסיונו של השר לבטל את הפרס נתקל בהתנגדות ברורה מצד הציבור, המערכת האקדמית והיועצת המשפטית לממשלה. הפרס על תחומיו כולל את פרס ישראל לחדשנות לאייל וולדמן, יזם הייטק, ממתנגדיה הבולטים של ההפיכה המשטרית בישראל, אשר שכל את בתו במסיבת הנובה, יוענק במוצאי יום העצמאות.

בשבוע האחרון בלמו האוניברסיטאות הצעת חוק פופוליסטית ומסוכנת, לה היה שותף שר החינוך, לפיה הכנסת תתערב באופן בוטה בפעולתם התקינה של המוסדות האקדמיים ותכפה חלוקת תארים בלא הכשרה מתאימה וראויה. במקום להצטרף למאמץ העצום של האוניברסיטאות והמכללות לסייע בכל דרך אפשרית לחיילים ולחיילות השבים משדות הקרב להדביק את הפערים ולהשתלב בצורה המיטבית בלימודים תוך הקפדה על רמה אקדמית נאותה, העדיפו השר וחבריו פתרונות קלים וחסרי אחריות. האם אנו באמת רוצים להעניק תארים למהנדסים, למורים, למתכנתים ולחוקרי מדעי חברה ורוח שקיבלו פטור על שליש או חצי מתוכנית הלימודים שלהם? האם זו באמת הדרך המיטבית לסייע

למשלה לא אכפת מהאזרחים

"אני יודעת דבר אחד: הממשלה שהביאה עלינו את הנורא מכל צריכה ללכת. היא לעולם לא תפעל באומץ, לעולם לא תכיר בטעויות הגורליות שלה ותמנע מכל צעד היסטורי בדרך לתיקון. זו ממשלה רעה ונוראה שכל שריה עסוקים רק בהישרדות, שלא איכפת להם מהאזרחים, שלא מעניינים אותם החטופים. חיינו, אנשי שדרות והעוטף, הם בעיניהם כקליפת השום. זו ממשלה שההתנהלות שלה פושעת בכל תחום אפשרי, שמצליחה לקלקל ולהרוס כל חלקה טובה, ואשר עסוקה בעיקר בלשנות את חוקי המשחק כדי שלא משנה מה, תמיד ידה תהיה על העליונה."

גלי בסודו

חושבת שדרות ופעילה בהתארגנות "בשם העוטף"

נציגים של ועדי העובדים בנמל אילת יחד עם ח"כ עופר כסיף (חד"ש) בפתח האולם של ועדת הכלכלה של הכנסת (צילום: זו הדרן)

בעלי הנמל שהופרט נערכים לפטר מחצית העובדים

כסיף: להלאים את נמל אילת

הקיבוצי יש אפשרות לפיטורי צמצום, אבל אלה צריכים להיעשות בהדברות ובהסכמה. שבועיים לפני ההודעה של המנכ"ל על פיטורי 50% מהעובדים, ישבנו עם יו"ר חברת נמלי ישראל, יו"ר נמל אילת ויו"ר איגוד עובדי התחבורה בהסתדרות, והגענו למתווה של ניצול ימי חופשה. מפטרים עובדים למרות שבשנה שעברה משכו הבעלים דיבידנד של 50 מיליון שקל, ובמשך עשור גלגלו מיליונים".

יהודה בלולו, נציג ועד עובדי מחלקת ים בנמל, אמר: "האחים נקש ניצלו את המדינה ולא יישמו שום דבר מכתב ההסכמה. הם היו אמורים לשמור על כלים ועובדים אך עושים חד צדדית צעדים שמשמעותם לירוק למדינה בפנים". לדבריו, נמל אילת הוא הנמל הרווחי ביותר בישראל יחסית למספר העובדים בו: "11 שנים אנחנו עובדים איתם והם לא רצו לחתום על הסכם שכר וניצלו אותנו". מאיר אברגיל, יו"ר ועד עובדי התפעול, הוסיף: "הפקרתם אותנו בידי אנשים תאבי בצע, שכל מה שמעניין אותם זה להרוויח הון. הם סחטו את הלימון ומהקליפה הם עושים ריבה. לא השקיעו כלום בציד".

נמרוד עובד

הסכם בתאגיד השידור הציבורי

'כאן' לאחר שש שנות מו"מ

לאחר שש שנות מו"מ, חתמו ארגון העיתונאים וארגון עובדי התקשורת השבוע (31.3) על הסכם קיבוצי בתאגיד השידור הציבורי. ההסכם מעגן לראשונה את זכויות העובדים ב"כאן".

ההסכם פורץ הדרך מסדיר את נושא שיפורי השכר עד סוף 2026; תנאי העסקה בהם שעות עבודה, כונוניות ותנאים סוציאליים; ותהליכי עבודה שוטפים (איוש, תקופת ניסיון, סיומי העסקה בשל אי-התאמה, התייעלות, נידוד ועוד).

בין ההישגים המרכזיים בהסכם: תוספות שכר של 9% במהלך שלוש השנים הבאות (מתוכן 4% האופן רוחבי מינואר 2024); קיצור תקן יום עבודה ל-8.5 שעות; תוספת עבור עבודה במשמרות (משמרת שנייה, לילה, שבת וחס); ומענק חתימה של 7,500 שקל לעובדים בעלי ותק גבוה.

"לא נאפשר את הפיטורים של עובדי נמל אילת! לא ניתן לאחים נקש להרוויח על חשבון העובדים בתירוץ של מצב חירום!", הכריז השבוע (1.4) ח"כ עופר כסיף (חד"ש) בתום ישיבת ועדת הכלכלה. הישיבה דנה בכוונת הנהלת הנמל לפטר מחצית מהעובדים. יצוין שהישיבה נערכה ביוזמתו של כסיף ובהשתתפות נציגים של עובדי הנמל הדרומי.

בתום הישיבה, המליצה הוועדה ובראשה היו"ר דוד ביטן (הליכוד) למשרד התחבורה לא לממש את האופציה להארכת הזיכיון של משפחת נקש בנמל ולהחזירו לרשות המדינה. במילים אחרות: להלאים את הנמל. עוד דרשה הוועדה ממשרד האוצר ומההסתדרות לנהל מו"מ מול הנהלת הנמל במטרה למנוע את הפיטורים. הוועדה הבהירה כי אם לא יושגו הסכמות, בכוונתה לדרוש חזרה את כל כספי הסיוע ולבטל את ההקלות שקיבל הנמל בעקבות המלחמה.

נמל אילת הופרט בהסכמת ההסתדרות בשנת 2010 והועבר לחברה הפרטית של האחים נקש למשך 15 שנה, עם אופציה להארכת התקופה בעשור נוסף. בפתח הדיון אמר ח"כ כסיף: "למדינה יש אינטרסים חיוניים בהפעלה של נמל אילת, לכן יש מגבלות על ההפרטה שלו. במהלך השנים הייתה עלייה הדרגתית בהיקף הסחורות הנפרקות בנמל, והעובדים דרשו הסכם קיבוצי חדש. באוגוסט האחרון, עוד לפני המלחמה, הוכרז סכסוך עבודה, אבל המו"מ נקלע למבוי סתום".

שימוש ציני במצב המלחמה

כסיף הוסיף, כי לפני כעשרה ימים הודיעה הנהלת הנמל שהיא עומדת לפטר 60 מתוך כ-120 העובדים. "אין הפסדים, נהפוך הוא. יש תחושה לא נוחה של שימוש ציני של המעסיק במצב המלחמה כדי לפטר עובדים או להשתמש באיום לפטר עובדים כדי להרוויח". ח"כ יסמין פרידמן (יש עתיד) מתחה ביקורת על היעדרות מנכ"ל הנמל מהישיבה, ואמרה: "העיר אילת נכותה רבות בשנים האחרונות. העיר אירחה מספר מטורף של מפונים בלי שהעירייה קיבלה עזרה, הפונסה נפגעה ושוב רוצים לפגוע בה. ומי רוצה לעשות את זה? חברות שמרוויחות מיליונים".

עו"ד ניר אייזנברג, מנהל חטיבת נמלי הים בהסתדרות, הבהיר: "כל יום נוסף שהאחים נקש מחזיקים בנמל זה הוא יום שבו נכס אסטרטגי של מדינת ישראל יורד לטמיון. בהסכם

פעילים נגד הכיבוש מפגינים על גג מפעל של שלוחת אלביט בבריטניה (צילום: מורנינג סטאר)

ברוגז לעולם? 69% מייבוא הנשק לישראל מגיעים מארה"ב

רפובליקת התפוזים הישראלית

על פי דו"ח סיפרי, בשנת 2022 נמנו שלוש יצרניות נשק ישראליות עם 100 התאגידים הביטחוניים הבולטים בעולם. ברשימה זו דורגה אלביט במקום 24 (מקום 29 ב-2021) בין יצרניות הנשק הגדולות בעולם; התעשייה האווירית - במקום 35 (38 ב-2021); ורפאל במקום 42 (46 ב-2021). אגב, נתונים אלה אינם משקפים את הגידול במכירות בעקבות מלחמת עזה. חמשת תאגידי הנשק הגדולים בעולם הם כצפוי אמריקאיים: לוקהיד מרטין, אר.טי.אקס. (לשעבר רייט'און), נורת'רופ גרומן, בואינג וג'נרל דינמיקס. ישראל רוכשת בהווה ורכשה בעבר כלי משחית מחמשת הקונצרנים האלה, וזה אחד מביטויי התלות.

מוכרת הרבה וקונה מעט

בדו"ח של סיפרי נכתב מפורשות, שישראל אינה יכולה לקיים את צבאה (ולפתוח במלחמה ואף להמשיך בכיבוש השטחים הפלסטיניים) ללא יבוא ביטחוני ש-99% ממנו מקורו בארה"ב ובגרמניה (69%-30% בהתאמה). בין 2019 ל-2023, ישראל ניצבה במקום ה-15 בין כל מדינות העולם בייבוא נשק, תחמושת ורכיבים לשימוש צבאי. כאמור ישראל מייבאת ציוד ביטחוני רב מארה"ב, אבל מייצאת פחות מ-9% מתוצרתה הביטחונית ליעד זה. הודו היא היעד הראשי של יצוא הנשק הישראלי (37%), ולאחריה הפיליפינים (12%).

"בסוף 2023, סיפקה ארה"ב לישראל בדחיפות אלפי פצצות מונחות וטילים והיד עוד נטויה. ישראל אמורה לקבל 61 מטוסי קרב נוספים מתוצרת אמריקאית וארבע צוללות מגרמניה", נאמר בדו"ח סיפרי.

על מנת שלא יהיו אי-הבנות, הדגישו חוקרי מכון סיפרי, כי לאספקת מטוסי קרב ותחמושת מתוצרת ארה"ב היה תפקיד מרכזי במלחמות שנוהלו בשנים האחרונות נגד החיובאללה ונגד החמאס: "כעת כל מטוסי חיל האוויר הישראלי הם מתוצרת אמריקאית, פרט למסוק מדגם אחד שיצא מפס הייצור של החברה הצרפתית 'אירבוס מסוקים'".

שמואל אורניץ

מועצת הביטחון של האו"ם אימצה בשבוע שעבר (25.3) הצעת החלטה הקוראת להפסקת אש מיידית ברצועת עזה במהלך חודש רמדאן. ארה"ב נמנעה בהצבעה ולא הטילה וטו — וההצעה עברה. ההצעה שאושרה קוראת גם לשחרור החטופים המוחזקים בידי חמאס מיד ובלי תנאים, אך אינה מתנה את הקריאה להפסקת אש מיידית בשחרור החטופים. יצוין שזו הייתה הפעם הראשונה מאז פרוץ המלחמה שארה"ב לא בלמה באו"ם הצעה להפסקת אש. בעקבות ההצבעה, ביטל ראש הממשלה בנימין נתניהו את יציאת המשלחת הישראלית לוושינגטון בראשות השר רון דרמר וראש המל"ל צחי הנגבי. נתניהו התלונן שוושינגטון "נסוגה מעמדתה העקבית ופגעה במאמץ המלחמתי".

ברור שזה מגוחך להאשים את ממשל ביידן ב"פגיעה במאמץ המלחמתי", לאחר שזה סיפק כמויות אדירות של נשק ותחמושת לישראל במלחמה הנוכחית בעזה. על פי הנתונים שפרסם משרד הבריאות בעזה ביום בו הכריז נתניהו על "ברוגז", מתחילת המלחמה נהרגו 32,333 פלסטינים ו-74,700 נפצעו — רובם נשים וילדים. לא ניתן היה לבצע הרג אדיר הקף זה, שיש המכנים אותו "רצח עם" ואחרים "הפרה בוטה של החוק הבינלאומי", ללא סיועה הצבאי של ארה"ב.

תלויה כלכלית, פוליטית וצבאית

ישראל תלויה בארצות-הברית כלכלית, פוליטית וצבאית. אמנם נתניהו הכריז "אנו לא רפובליקה בננות", אך הוא התכוון לכך שישראל היא רפובליקת תפוזים — קרי: אינה יכולה לקדם כל יוזמה כלכלית או פוליטית בינלאומית ובוודאי לא לפתוח במלחמה ללא אישורו המוקדם של הדוד סם.

עומקה של התלות הביטחונית נחשף בדו"ח השנתי שפרסם באחרונה מכון סיפרי SIPRI - ראשי התיבות של המכון הבינלאומי לחקר השלום בסטוקהולם. על חלקים מהדו"ח (שזכה בהתעלמות מוחלטת בעיתונות הממסדית) כבר דווח בגיליון 20 של "זו הדרך" (20.3) ברשימה שכותרתה: "עסקי המלחמה הפורחים".

”מזלטוב” של הסופרת האלג'יראית בלאנש בנוליאל

הרומן הפמיניסטי היהודי-ספרדי הראשון

במקביל לפרסומיה השונים, עסקה בנוליאל רבות בפעילות ציבורית לעידוד ספרות וכתיבה. היא הקימה וניהלה סלון ספרותי ומועדון תרבות בעיר הולדתה אוראן, אשר פעל לקירוב בין העדות השונות שחיו בעיר באמצעות המילה הכתובה. נוסף לפעילותה הציבורית, פרסמה בנוליאל מאמרים בעיתונות הצרפתית העוסקים בתרבות האיסלמית ובמצב הפוליטי באלג'יריה. לאחר מותה בשנת 1975, נוסד “פרס בלאנש בן דהאן” המוענק לסופרים ולסופרות על יצירות הקשורות באלג'יריה.

יוסי אבו

תזמורת המהפכה בעברית ובערבית

תזמורת המהפכה תציג בחודש אפריל הקרוב פרויקט חדש שכותרתו “אדבר איתך”: שירי אהבה עבריים וערביים, באופן שמעולם לא נשמעו. השירים העבריים יושרו בערבית, ואילו השירים הערביים יושרו בעברית. בפרויקט ישתפו נור דרוויש, דיקלה, רביד כחלני ואכרם עודה.
“כך, באמצעות התרגום לשפה האחרת, נתקרב ונתרחק, ננוע בין המוכר לבין הזר, נשמע את שירי האהבה שלנו באופן שונה וניצור דיאלוג - ערב מוסיקלי על אהבה, שפה ובני-האדם שביניהן”, נמסר. הקונצרטים יתקיימו ב-6 באפריל באודיטוריום חיפה; ב-10 באפריל באופרה בתל-אביב; וב-29 באפריל בהיכל אמנויות הבימה בהרצליה.

שבוע עשיר / לריסה מיכר

מקרוב / סתיו צימרמן פולק

רציתי לספר לך שאני מחכה עם המשקפיים כל בוקר, מותחת כמה רגעים לפני שמרכיבה. ובכלל, למה מרכיבה. זה לא ארון מאיקאה. זה סך הכל עיניים
אז אני מושכת את הבקרים בתוך הטשטוש הבגדים על הכיסא נראים כמו פיל, הכבסים הם כבשים,
וכל מה שבחלון הוא ירוק שממני והלאה, ויכול להיות הכל וזה כבר לא מאיים, אתה יודע? שלכלום אין גבולות, אין קווי מתאר, הכל מתערבב ואם ארצה לראות את עצמי, אצטרך להתקרב עד שהאף יתנגש במראה. רק אז פתאום אזהה. רציתי להגיד שעזוב, ושאם זה לראות אז רק מקרוב ואני משתהה בזה. זה מרד שקט בכל מה שברור ונהיר ותחום. כמו שורשי העצים שבסוף הרי ירימו את המדרכות, אם רק תיתן להם זמן זה סך הכל עיניים

בהוצאת אוניברסיטת שיקגו היוקרית עומד להתפרסם באנגלית הרומן הפמיניסטי היהודי-ספרדי הראשון “מזלטוב” של הסופרת והמשוררת האלג'יראית בלאנש בנוליאל. הספר ראה אור לראשונה ב-1930 בצרפת והיה רב-מכר. בעקבותיו זכתה בנוליאל בפרס לספרות של האקדמיה הצרפתית. ב-1997 הוא תורגם לספרדית, אך טרם ראה אור בעברית.

הסופרת בנוליאל (1893-1975) נולדה בעיר אוראן באלג'יריה (אז, מושבה הצרפתית) למשפחה ממוצא מרוקאי דוברת הכיתית (ניב של לדינו שהיה נפוץ בקרב יהודי צפון אפריקה). בילדותה עברה המשפחה לגור בצרפת, אך המשיכה לבקר באלג'יריה. בנוליאל צידדה בשאיפות לעצמאות מהאימפריאליזם הצרפתי של תושבי אלג'יריה.

שליטתה המלאה של בנוליאל בשפה הצרפתית באה לידי ביטוי בפרסום שירה בכתבי עת ספרותיים. בגיל 24 היא הציאה את קובץ שיריה הראשון “המפרש על המים”. במהלך השנים פרסמה ספרים רבים פורצי דרך הן מבחינה ספרותית והן מבחינת התוכן. שני ספריה הבולטים ביותר: “מזלטוב”, אשר מגולל את סיפורה של נערה יהודייה המתמודדת עם המסורת והפטריארכליות – נישואין בשידוך ועם אהבתה לצעיר שאינו יהודי; והקובץ “שירים במכנסיים קצרים” (1948) ובו שירים קצרים המתובלים בהומור ובצינינות.

תערוכה אמנים למען ספריית גן לוינסקי

מכירת האמנות השנתית של ספריית גן לוינסקי מתקרבת. “השנה בחרנו להמשיך לדבוק בערכים החשובים לנו של שוויון, סולידריות חברתית וזכויות אדם, ולהציע אמנות מצוינת במחיר חד-פעמי שההכנסות ממכירתיה הן תרומה למטרה טובה וחשובה”, מסרו הפעילים.

התערוכה תתקיים באופן מקוון בין 10 ל-13 באפריל (ארבעה ימים בלבד). כמו בכל שנה יוצעו למכירה מאות עבודות אמנות מקוריות במחיר אחד של 2,000 שקל.

ספריית גן לוינסקי היא מרכז קהילתי-חינוכי הפועל בשכונה נווה שאנן בתל-אביב - אחת השכונות המוחלשות ביותר בארץ. בעשרים השנים האחרונות הפכה השכונה מרכז חייהן של קהילות מבקשי המקלט ומהגרי העבודה בישראל. אין בשכונה מתנ”ס, ספרייה ציבורית או מרכז קהילתי, ובוודאי שלא כזה המסוגל להתמודד עם המורכבות של הפסיפס האתני-תרבותי בשכונה.

מול מציאות זו, הקימה עמותת ארטים את “ספריית גן לוינסקי” - מרכז קהילתי, ששם לו למטרה לקדם את העיסוק בחינוך, בתרבות ובאמנות בשכונה. מטרתם של כל הפרויקטים שמפעילה ספריית גן לוינסקי היא לקדם חברה הוגנת, שוויונית ושיתופית למען מבקשי המקלט, מהגרי העבודה, תושבי ישראל ומשפחותיהם. הדבר נעשה באמצעות שלוש תכניות מרכזיות: מרכז קהילתי לילדים ולנוער, מרכז קורסים והכשרות למבוגרים וקידום זכויות חינוכיות של ילדים.

עוד על ספריית גן לוינסקי:

<https://www.thegardenlibrary.com>

הרג עובדי הסיוע בעזה הוא מדיניות

המשפט הבינלאומי. צווים תלויים ועומדים של בית הדין הבינלאומי בהאג מורים לישראל להבטיח העברת סיוע הומניטרי ללא הגבלה לתוך הרצועה", הוסיפה. עובדי הסיוע שנהרגו השבוע מצטרפים לרכבות הפלסטינים שמתו בנסיבות דומות ברצועה. לפי משרד הבריאות בעזה, מניין ההרוגים ברצועה מאז 7 באוקטובר עמד (2.4 על 32,919 בני אדם, רובם נשים וילדים).

רכב הסיוע שתקף הצבא הישראלי (2.4) בדיר אל-בלח וסמל הארגון הבינלאומי על גגו (צילום: וואפא)

שבעה עובדים בארגון סיוע בינלאומי, בהם אזרחי פולין, אירלנד, בריטניה ואוסטרליה ונהגם הפלסטיני, נהרגו בתקיפה אווירית ישראלית בעיר דיר אל-בלח שברצועת עזה – כך מסר בשלישי (2.4) ארגון הסיוע הבינלאומי "המטבח העולמי המרכזי". הארגון הודיע שהוא יפסיק מייד את פעילותו ברצועה. דניאל הגרי, דובר צה"ל, אמר שהרג עובדי הסיוע "הוא אירוע טרגי וחמור ושהצבא יקיים תחקיר מעמיק ושקוף".

"זו איננה מתקפה רק על 'המטבח העולמי'. זו מתקפה על ארגוני סיוע שפועלים במצבים הקשים ביותר כאשר משתמשים במזון כנשק במלחמה. זה בלתי נסלח", מסרה מנכ"לית הארגון אריין גור. "זו טרגדיה. אסור שעובדים של ארגוני סיוע ואזרחים יהיו מטרה. אף פעם. למרות תיאום התנועות עם הצבא הישראלי, נפגעה השירה בעת שיצאה ממחסן בדיר אל-בלח", מסר ארגון הסיוע בהודעה שפרסם. עוד נמסר, שהארגון פרק יותר ממאה טונות של מזון שהובל לעזה בנתיב הימי לפני התקיפה האווירית.

חוסה אנדרס, מייסד הארגון, המספק מדי יום עשרות מיליוני ארוחות באזורי רעב, הדגיש: "איבדנו כמה מהאחיות והאחים שלנו בתקיפה אווירית של צה"ל בעזה. אני שבור לב ומתאבל יחד עם המשפחות והחברים וכל הקהילה שלנו. האנשים האלה מלאכים. הייתי לצידם באוקראינה, בעזה, בטורקיה, במרוקו, באיי בהאמה, באינדונזיה. הם אינם אנשים חסרי פנים ואינם חסרי שמות".

ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש) הגיבה בזעם: "לממשלת ישראל אין כל אינטרס שהסיוע ההומניטרי ייכנס לעזה ויגיע ליעדו. היא משתמשת בהרעבה כנשק, כפי שציין גם שר החוץ האירופי בורל, ונדמה שהאינטרס היחיד שלה הוא המשך הכאוס הקטלני. זאת, בעת שממשלת ישראל רוצה להוציא את אונר"א אל מחוץ לחוק ומסרבת לשתף פעולה עמו, ממשיכה להפציץ את משאיות הסיוע ולרדוף את חברי הוועדות העממיות שהיו אמורות לספק תחליף לאונר"א. זו בדיוק תמונת מדיניות ההרעבה. אך האחריות לחלוקת הסיוע הייתה ועודנה מוטלת על ישראל, גם בעיני העולם וגם בעיני

מערכת 'זו הדרך'

אירוע הוקרה לאפרים דויד

לרגל פרישתו מתפקיד עורך השבועון

בהשתתפות מזכ"ל מק"י עאדל עמר

וחברי המערכת בעבר ובהווה

יום חמישי, 4.4, בשעה 19:30

אולם הגדה השמאלית, אחד העם 70, ת"א

רשת מסרבות

שיחה פתוחה עם סרבן המצפון

טל מיטניק לאחר 105 יום

בכלא הצבאי

יום שני, 8.4, תל-אביב

מיקום מדויק ישלח לנרשמים מראש

מק"י וחד"ש

אבלות על מותו של

סמי מיכאל

סופר ועיתונאי ברוך כישרונות שתרם

רבות לשותפות בין יהודים לערבים

ומשתתפות באבל המשפחה

זו הדרך ברשתות החברתיות

zoha.org.il

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

